

Toiminta-ajatus

Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto toimialueensa **Suonenjoen, Leppävirran, Rautalammin, Tervon ja Vesannon** asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus – ja kulttuuri-tarpeita tukevaa monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutus-, kulttuuri- ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulutusta sekä maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Opisto on osa elämää.

TOIMINNAN TAVOITTEET VUONNA 2019

Asiakkuus: Vuonna 2019 brutto-opiskelijoita oli 7640 (laskua edellisvuoteen 204 henkeä). Netto-opiskelijoissa lisäystä oli 16 henkeä edellisvuoteen verrattuna. Netto-opiskelijoiden määrä v. 2019 oli 3802 kpl.

Henkilöstö: Henkilöstö osallistui täydennyskoulutuksiin kokonaisina täydennyskoulutuspäivinä laskettuna yhteensä 59 kertaa.

Talous: Valtionosuustunteja toteutui 15 314 tuntia vuonna 2019. Tuntimäärässä on nousua 361 tuntia verrattuna aikaisempaan vuoteen 2018. Taiteen perusopetuksen tunteja toteutui 213 tuntia v. 2019. Yhteensä opetustunteja kertyi 16 258 tuntia v. 2019 aikana. Tämä on 167 tuntia aikaisempaa enemmän.

TOIMINTASUUNNITELMA 2020

Asiakkuus: Uusien opiskelijoiden rekrytointi ja asiakastyytyväisyyden ylläpitäminen, asiakaspalautteen kerääminen. Uuden asiakasryhmän hankkiminen kuntien henkilöstöstä. Leppävirran opiskelijoiden integrointi opiston toimintaan. Asiakaskyselyjen teko.

Henkilöstö: Henkilöstön täydennyskoulutusmahdollisuuksien turvaaminen Erasmus konsortio-hankkeella, sosiaalisen median valmiuksien käytön lisääminen opiston henkilöstölle, uusien opettajien rekrytoiminen.

Prosessit: Kurssitarjonnan uudistaminen, videoiden teko tuntiopettajien ohjeistuksiin, Suonenjoki 150v. juhlavuoden ohjelman tuottaminen osana opiston toimintaa.

Talous: Talousarvion laatiminen ja talouden toteuman seuranta kulujen todentamisen arvioimiseksi seuraavan vuoden suunnittelua varten. Maksupalvelukoulutusten budjetoiminen realistiselle tasolle. Yhteistyö Erasmus+ -projektissa mukana olevien kansalaisopistojen kanssa sekä täydennyskoulutuksista saatujen uusien taitojen ja oppien levittäminen yhteistyöopistojen henkilökunnalle.

Koulutus

Vuonna 2019 sekä vakituinen henkilöstö että tuntiopettajat osallistuivat erilaisiin täydennyskoulutuksiin yhteensä 59 koulutuspäivän verran. Kouluttautujia oli yhteensä

Visio

Opisto on se kunnan voimavara, joka antaa ihmisille mahdollisuuden osallistua, opiskella ja harrastaa omalla paikkakunnalla koko eliniän.

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2019

Asiakkuus

Asiakastyytyväisyyttä mitataan yleensä kurssipalautteella, jota kerätään 10% otannalla kursseista kunkin lukuvuoden osalta. V. 2019 tämä ei ollut mahdollista hallinto-ohjelman uudistumisen vuoksi. Täysipainoista kurssiarviointiotantaa ei saatu tehtyä vielä vuoden 2019 aikana.

Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Sisä-Savon kansalaisopiston koordinoima uusi Erasmus-hanke käynnistyi aloituskoulutuksella Suonenjoella 21.8.2019. Projektin kautta yhteistyöopistojen opettajat täydennyskoulutautuvat eri Euroopan maissa, ja uusia oppeja levitetään projektissa olevien opistojen opettajille. V. 2019 täydennyskoulutukset keskittyivät vahvasti Erasmus-täydennyskoulutusmatkoihin.

14 henkilöä. Koulutuksissa oli mm. Erasmus-koulutushankkeen koulutuksia, erilaisia lisenssikoulutuksia sekä myös eri ohjelmien pääkäyttäjien koulutuksia. Edellisvuonna koulutuspäiviä kertyi puolet enemmän (117 kpl), mikä selittyy suurelta osin sillä, että vuosi 2018 oli Erasmus-hankkeen liikkuvuuksien osalta ko. projektin vilkain vuosi.

Henkilöstön kehittämispäivät ja työhyvinvointi

Opistolla on perinteisesti pidetty päätöksen vakituksen henkilöstön kehittämispäivä keväällä. Vuoden 2019 henkilöstön kehittämispäivä pidettiin Vanhamäellä 24.4.2019, ja tällä kertaa mukaan oli kutsuttu myös opistokuntien kulttuuritoimen vastuuhenkilöitä yhteiseen kehittämispäivään. Päätöksen henkilöstön kehityskeskustelut rehtori käy kerran vuodessa ja tekee yhteenvedon kaikille yhteisistä kehittämiskohteista.

Toimintasuunnitelma 2020

Päätömiselle henkilöstölle ja tuntiopettajille hankitaan tarvittavaa täydennyskoulutusta Erasmus aikuiskoulutuksen ja muiden koulutustahojen järjestämänä tarpeiden mukaan.

Päätöksen henkilöstön kehityskeskustelut käydään kerran vuodessa.

Opiston vakituinen henkilökunta kuvattuna elokuussa 2019. Rehtori Kirsti Häkkinen puuttuu kuvasta. Kuva: Päivi Halonen/ Paikallislehti Sisä-Savo.

Erasmus –täydennyskoulutusmatkoilta saadun uuden tiedon levittäminen projektiopistojen muille opettajille.

Talous

Opiston talous koostuu valtionavusta, kuntien rahoitusosuudesta, kurssimaksutuloista sekä myyntipalvelu- ja hanketuloista. Opisto piti vuonna 2019 yhteensä 16 258 opetustuntia, missä on 167 tunnin nousu edelliseen vuoteen verrattuna.

Valtionosuustuntien tuntihinta koko opistolla (valtionapu + kuntalaskutus/ valtionosuustunnit) oli 47,10€ ja valtionosuutta saatiin yhteensä 576 900€. Kurssimaksutulot olivat 225 977 €, missä oli nousua edelliseen vuoteen 4 960€. Opetus- ja kulttuuriministeriö jakoi lisäksi

Henkilöstö

Rehtori

Kirsti Häkkinen: Luennot, atk, tanssi ja liikunta (TE, VE)

Toimistopalvelut

Eila Korhonen

Nina Härkönen (lisäksi tiedotus)

Suunnittelevat opettajat

Marja-Liisa Husso: kädentaidot ja kuvataide (SJ), 60% työajalla

Emma Karvonen: kädentaidot ja kuvataide (RT, LV), 40% työajalla

Pia Pakarinen: musiikki (LV, TE, VE)

Anneli Tarvainen: musiikki (SJ, RT)

Minna Rönkkö: kielet, koti- ja puutarhatalous, luennot, maksupalvelukurssit, kädentaidot ja kuvataide (TE, VE)

Annukka Nurmi: teatteri-ilmaisu

Rebekka Vuohelainen: Tanssi ja liikunta (SJ, RT, LV)

Osastovastaavat

Anneli Tarvainen, Rautalampi

Heidi Hämäläinen, Tervo

Pia Pakarinen, Vesanto

Tiina Vihavainen, Leppävirta

Tuntiopettajia 97 kpl

Vasemmalla Leppävirran osastovastaava Tiina Vihavainen, ja oikealla kuvassa kädentaitojen ja kuvataiteen vastuopettaja Emma Karvonen.

opintosetelirahoitusta 2600€ erikseen määriteltujen erityisryhmien kurssimaksujen kattamiseen.

Hanketoiminnasta erikseen myöhempänä s. 16.

VIESTINTÄ

Ulkoinen viestintä

Opinto-opas ilmestyi jälleen paikallislehti Sisä-Savon liitteenä elokuussa 2019. Aina ajantasaiset tiedot löytyvät opiston omilta internet-sivuilta, sekä myös opiston ylläpitämältä Facebook –tililtä. Viestintä ja markkinointi toimivat omalta osaltaan näiden kanavien kautta. Uutena sosiaalisen median kanavana opisto alkoi mainostaa palveluitaan ja kurssejaan myös Instagramin puolella. Lisäksi perinteistä julistemarkkinointia harrastetaan edelleen, ja opiston tapahtumista ilmoitellaan alueen kuntien ja lehtien sähköisissä tapahtuma-

kalentereissa säännöllisesti. Lisäksi opistoalueen kuntalaisille suunnattu kurssitoivekysely toteutettiin ensimmäistä kertaa sähköisessä muodossa.

Lasten ja nuorten kurssien markkinoinnissa hyödynnettiin kouluja. Eri järjestöille ja yhdistyksille tiedotettiin kursseista sähköpostitse. Kursseja ja opiston tapahtumia mainostettiin myös perinteisesti julisteitten avulla ilmoitustauluilla kaikissa opistokunnissa.

Opisto markkinoi kurssejaan ja järjestämiään tapahtumia aktiivisesti. Paikallislehti Sisä-Savoon, Soisalon Seutuun, Rautalampi-lehteen ja Suonenjoki-lehteen lähetettiin tiedotteita ja juttuaiheita, joista suuri osa julkaistiin. Opisto oli lehdistöseurannan mukaan esillä paikallisissa ja alueellisissa lehdissä yhteensä 55 kertaa vuoden 2019 aikana.

Opiston sidosryhmistä yhteistyötä tehtiin vahvimmin seuraavien toimijoiden kanssa: v. 2019 päättyvän ERASMUS + -liikkuvuushankkeen yhteistyöopistot Pielaveden-Keiteleen kansalaisopisto ja Järvi-Saimaan kansalaisopisto, sekä uuden v. 2019-2021 Erasmus+ -hankkeen yhteistyöopistot eli Kaskikuusen, Kiuruveden, Pielaveden ja Keiteleen, Siilinjärven ja Vieremän kansalaisopistot. Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat eri opistokun-

Toiminnalliset tunnusluvut

Opetustunnit VAOS	15 314h
Liiketoimintaa, projektit	321 h
Myyntipalvelukurssit	217h
Taiteen perusopetus	213 h
Yhteensä	16 258 h
(+167h edellisvuoteen verrattuna)	

Opetustunnin hinta VAOS	47,10€
OPM:n normihinta	84,65 €

Brutto-opiskelijat	7 640 kpl
Netto-opiskelijat	3 802 kpl
(nousua 16 hlöä ed.vuodesta)	

Opiston tapahtumien kävijät 8 323 kpl
(+ 799 henkilöä)

Talouden tunnusluvut

Toimintamenot kaikki	1 264 549 €
Toimintakate	719 046 €
Valtionapu	576 900 €
Toimintatulot kaikki	545 503 €
Kurssimaksutulot	225 977 €

Toimintatuloihin sisältyy
Liike- ja projektitoiminta 76 400 €

tien Voimaa Vanhuuteen –verkostot sekä opistoalueen koulut, kirjastot ja kulttuuri-toimet sekä seurakunnat.

Toimintasuunnitelma 2020

Viestintästrategian ja markkinointiviestinnän analyysi ja edelleen kehittäminen
Sosiaalisen median (erityisesti videoiden) käyttö opiston viestinnässä.

OPETUSJÄRJESTELYT JA OPPIMIS- YMPÄRISTÖ

Vuonna 2019 Facebookia käytettiin aktiivisesti opiston viestinnässä, ja myös opiston Instagram –tili otettiin käyttöön. Verkkoluentojen välittämistä jatkettiin, ja verkko-osallistumismahdollisuutta laajennettiin myös henkilöstökoulutuksiin.

Musiikki

Vuonna 2019 musiikissa annettiin opetusta yhteensä 5805 tuntia yhteensä 1541 oppilaalle. Musiikin kursseja järjestettiin yhteensä 164 kpl. Lukemissa oli hienoista laskua edellisvuoteen verrattuna, sillä opetustuntien määrä väheni parilla sadalla ja toteutuneita kursseja oli edellisvuoteen verrattuna 13 vähemmän. Oppilasmäärä sen sijaan nousi 21:llä oppilaalla.

Instrumenttiopetus on joka kunnassa suosittua ja pitkäjänteinen opetusaine säilyttää suosiotaan vuosi vuoden jälkeen. Musiikin opiskelijoiden ikähaitari on vauvasta vaariin, mutta varsinkin yksilö- ja bändiopetuksessa suurin osa opiskelijoista on lapsia ja nuoria. Kuorot innostavat suuria määriä laulajia liikkeelle pienilläkin paikkakunnilla ja kuoronjohtajat tekevätkin aktiivista markkinointityötä erilaisissa tapahtumissa esiintyessään kuorojen kanssa.

Suonenjoella ja Rautalammillä kokeiltiin musiikin yksilöaikojen ajanvarauksissa sähköistä Slotti –ajanvarauskalenteria. Opiskelijat osasivat jo kohtuullisen hyvin jo käyttää sähköistä järjestelmää, mutta silti epätietoisuus sen toimivuudesta ja uuden ohjelman haltuunotto työllisti vielä runsaasti vastuuopettajaa. Myös opetustilojen aikatauluvarauksiin käytettiin pilvipalveluita.

Cantilena-laulajat työstivät kesän ja syyskauden aikana omaa cd-levyä, jonka työstäminen huipentui omaan joulukonserttiin Rautalammin kirkossa 8.12.2019. Opiston kuorot vierailivat toistensa konserteissa ja yhteinen kuorojen joulukonsertti Vesannon kirkossa 1.12. toikin hienoja tunteita kuorolaisten yhteistoimintaan.

Tervon Kööri kuvattuna Tervon kevätjuhlassa

Rautalammin kevätkonsertissa kuvattuja muskarilaisia.

Vesantolainen IloVeela –kuoro kuvattuna 26.10.2019 heidän 30 v. juhlakonserttinsa *Laulua elämä soi* yhteydessä.

Suosituimmat kurssit Leppävirralla olivat kaikki kuorot, ja myös yksilöopetukseen osallistui kautta linjan hyvin opiskelijoita. Soittokunta, pelimannit sekä harmonikkaryhmät toimivat omalla pienemmällä joukollaan mukavasti. Valitettavasti ikäihmisille tarkoitettut laulutuokiot toimivat vain kevätkaudella 2019 opintoasetelirahoituksen vähentämisen takia. Taiteen perusopetuksen puolella toimivat pianonsoitto ja musiikkiryhmät myös kevätkauden; syyskaudella todettiin osallistujia niihin olevan liian vähän.

Tervossa suosituimpia kursseja olivat kuoro Tervon kööri, pianonsoitto sekä kitaran/ sähkökitaran/ basson ja sellonsoitto.

Vesannolla suosituimpia kursseja olivat Naiskuoro IloVeela, pianonsoitto sekä kitaran-, sähkökitaran ja bassonsoitto ja rummut. Piuhasuma –bändi lopetti toimintansa kevätkauden jälkeen. Ritual of Terror –bändi lopetti vuoden 2019 loppuun kansalaisopiston kurssina nuorten soittajien hajaantuessa opintoihin ja armeijan harmaisiin.

Oman haasteensa Vesannolla toi opettaminen edelleen väistötiloissa. Bänditoiminta ja rumpujen soitto keskitettiin edelleen Vesannon Yökahvilan tiloihin kahteen iltaan. Osa opetuksista jatkui

alakoulun luokissa. Naiskuoro IloVeela harjoitteli edelleen päiväkodin tiloissa. Syyskaudella kuoro piti lukuisia ylimääräisiä harjoituksia hioen juhlakonsertin ohjelmistoa. Kuoro esiintyi opiston kevätjuhlan ja kuorojen joulujuhlan lisäksi mm. jouluaamun jumalanpalveluksessa.

Opiston musiikkiryhmät esiintyvät aktiivisesti eri tilaisuuksissa. Näistä tarkemmin s. 15.

Toimintasuunnitelma 2020

Yhteistyön lisääminen eri toimijoiden kesken

Musiikin opetuksen laajuuden kartoittaminen kiristyneen taloustilanteen vuoksi
Opettajien lisäkouluttaminen uusiin teknologisiin tarpeisiin

Teatteri- ja sanataide

Näyttämötaiteissa annettiin opetusta 30 toteutuneella kurssilla yhteensä 1097 tuntia kaiken kaikkiaan 284:lle opiskelijalle. Kaikissa näissä kategorioissa oli selvä nousua edellisvuoteen, sillä toteutuneita kursseja oli 12 enemmän kuin v. 2018, opiskelijoiden määrä nousi noin sadalla osallistujalla, ja opetustunteja annettiin yli 300 tuntia edellisvuotta enemmän.

V. 2019 toimintasuunnitelmassa mainit-

tiin kahden opettajan yhteistyönä toteutettavat kurssit. Tällaisia kokeiluja vuoteen mahtui useampi, ja niistä saadut kokemukset olivat myönteisiä. Samoin toteutui haku Erasmus-koulutukseen. Kurssikohteeksi on valittu naamioteatterikoulutus Italian Padovassa.

Vuonna 2019 Sisä-Savon kansalaisopiston yhteydessä toimi 15 esiintyvää teatteriryhmää sekä yksi lausuntaryhmä. Esityksiä järjestettiin 60 ja katsojia niissä oli yhteensä 4567. Suonenjoen Vanhamäelle valmistui teatteritila Ylissali, jonka rakensivat talkootyönä Nils Hedlund ja Esko Paananen apulaisineen. Ylissaliin siirtyi vuoden aikana suuri osa Suonenjoen teatteri-ilmaisun ja tanssin opetuksesta sekä näiden ryhmien esitykset. Lisäksi tilaan muutettiin Teatteri Lumon avulla Suonenjoen Vanhalta lukiolta teatteritarpeista ja lavastuksiin tarvittavaa materiaalia.

Suonenjoella Teatteri Lumo juhlisti Minna Canthin syntymän 175-vuotisjuhlaa näytelmällä *Lankapuodin Minna*. Käsikirjoitusta työstettiin yhdessä ryhmän kanssa, ja sen kokosi ja ohjasi Annukka Nurmi. Tekoprosessiin liittyi yhteistyö Taiteen edistämiskeskuksen kanssa

nukketeatteritaiteilija Paula Vilmin sekä teatteritaiteilija Anne Salmen varjoteatteri- ja valotyöpajoissa. Esityksessä nähtiin Taiken yhteisötaidepajoissa rakennettu Iso Minna -jättinukke. Joulukuussa Teatteri Lumo keikkaili vielä tiernapoikina Suonenjoen joulunalustahtumissa.

Tarinateatteri SisäValo ohjaajanaan Jukka Virtala esiintyi vuoden mittaan teemoilla *Muutoksia*, *Valintoja* ja *Isän ääni*. Lausijat valmistivat Raili Vesterisen ohjauksessa esityksen *Runoista kudottu ELÄMÄN KANGAS*. Uutena kurssina Suonenjoella alkoi musiikkiteatteri, jonka opettajina toimivat teatteri-ilmaisussa Jukka Virtala ja lauluilmaisussa Milja Markkanen.

Suonenjoella jatkui myös kurssiyhteistyö Suonenjoen lukion ja yhtenäiskoulun kanssa. Syksyllä 2019 alettiin valmistaa omaa sovitusta William Shakespearen *Romeosta ja Juliasta*. Yläkoululaisille osallistuminen oli koulun kerhotoimintaa ja lukiolaiset suorittivat kurssilla lukion opetussuunnitelman taideidenvälisen kurssin.

Uusi lasten kurssi Mysteeriteatteri aloitti

Vaajasalmen teatteriporukka Tanner-näytelmän esityksen jälkeen keväällä 2019.

Lempyyn koululla koulun kerhoyhteistyönä. Ryhmä esiintyi omalle koululle Paula Norosen ja Minna Kivelän sadusta sovitetulla näytelmällä *Jaska ja Taikakakkakikkarre*. Lasten draamaleikkikoulu kokoontui Suonenjoella Kopolan päiväkodin yhteydessä.

Rautalammilla kokoontui uusi ryhmä Vaajasalmen-Saikarin kyläteatteri, jolle Jukka Virtala käsikirjoitti ja ohjasi näytelmän *Tannerin tantereilla*. Näytelmän musiikkinumeroissa oli apuna Anneli Tarvainen. Vesannon Teatteri Wecando esitti kevätpuolella Anu Hytösen ryhmälleen käsikirjoittamaa ja ohjaamaa näytelmää *NAU*. Näytelmän pääosissa ovat hoitokodin väki ja muuan kissa.

Tervossa esitettiin syyskuussa Tervoteatterin versio Jalmari Finnen klassikosta *Kiljuset*. Esityksen ohjasi ja sovitti Tervoon Annukka Nurmi. Lisänäytöksiä saivat myös aiempina vuosina valmistetut näytelmät *Kurkisuon lisakki* ja *Rakas*

Kohtaus Teatteri Wecandon näytelmästä *NAU*

Teatteri Lumon
*Lankapuodin
Minna* –
näytelmän esiin-
tyjäkaartia

Soisalo-teatterin *Tuhannen Riemun jysäys* –näytelmän
tuokiokuvia

Eemeli.

Leppävirralla Soisalo-teatteri esitti liris Salmelan ohjauksena Heikki Luoman komedian *Tuhannen riemun jysäys*. Paukarlahden teatteriryhmän ohjelmistossa oli Kyllikki Mäntylän koskettava *Opri*, jonka ohjasivat Jukka Virtala ja Annukka Nurmi yhdessä. Konnuslahden lastenteatteri esitti näytelmän *KonnuMario*, jonka liris Salmela kokosi ja ohjasi lasten omien ideoiden pohjalta. Kesällä Konnuksen kanavalla nähtiin Leppävirran kesäteatterin *Keskellä tietä*. Huoltamokomedian on kirjoittanut Ilkka Malmi ja Rami Saarijärvi, ja sen ohjasi Annukka Nurmi. Syksyllä Leppävirralla pidettiin kurssitoiveiden perusteella syntynyt kurssi ”Lastenteatteria Leppävirralle”. Kurssin lapset ja aikuiset valmistivat Annukka Nurmen sovittaman ja ohjaaman version Sakari Topeliuksen sadusta *Vattumato*. Alkuperäinen sovitus valmistui Teatteri Lumon kanssa vuonna 2014.

Toimintasuunnitelma 2020

Jatketaan monipuolisen teatteri- ja sanataiteen ohjelmiston tuottamista sekä tavoitteellista, monenikäisten harrasta-

jien teatterikasvatusta.

Jatketaan opettajien yhteistyön kehittämistä ja Erasmus-hanketta.

Perustetaan Suonenjoella Ylissaliin toimiva teatterivarasto.

Kuvataide ja kädentaidot

Kuvataiteessa ja muotoilussa opetusta annettiin v. 2019 yhteensä 777 tuntia 214:lle oppilaalle yhteensä 23:lla kursilla. Tuntimäärässä oli 52 tunnin nousu edellisvuoteen verrattuna; opiskelijamäärä pysyi käytännössä samana. Kädentaidossa opetusta annettiin yhteensä 2422 tuntia 709 oppilaalle. Kädentaitokurssien puolella oli puolestaan laskua sekä opetustunneissa että opiskelijamäärässä v. 2019 verrattuna. Opetustunteja annettiin 312 tuntia edellisvuotta vähemmän, ja kurssilaisia oli 60 henkeä vähemmän kädentaitokursseilla v. 2018 verrattuna.

Suonenjoen taideaineissa ja kädentaidoissa oli vankan sijansa saaneiden vakiokurssien kuten keramiikka, lasityöt, lasten taidepaja, akvarelli, erilaiset käsityöpajat, kudonta, ompelu, hopeametalli ja puutyökurssien lisäksi muutamia uusia kursseja ja aiempaa enemmän lyhytkursseja.

Anna-Mari Kaipainen puke-
massa rehtori Kirsti Häkki-
selle 1770-luvun pet en l'air
-pukua Suonenjoen harras-
temassuilla elokuussa
2019.

Taidonnäytteitä kerami-
kasta ja koruista Suo-
nenjoen kursseilta.

Rolf Eklund työn
touhussa Vesannon
puutyökurssilla. Kuva:
Jouko Pirppu

Täysin uutena kurssina oli Lasin ru-
nous, johdatus lasin uunitekniikoihin,
jonka opettajaksi saimme lasitaiteilija
Sini Majurin. Tällä intensiivikurssilla pe-
rehdyttiin lasiin taiteen materiaalina.
Mielenkiintoisena osana oli muottien
valmistus uniikkitoihin.

Koko opistokauden kestävän lasityö-
kurssin erikoisuutena oli lasitöiden li-
säksi mahdollisuus maalata posliinia.
Posliinivärit soveltuvat myös lasin koris-
teluun, joten luovuuden rajat laajenivat
niiltäkin osin.

Myös parempia kuvia kännykällä – ku-
vausniksejä työpajassa perehdyttiin va-
lokuvauksen perussääntöjen lisäksi ku-
valliseen ilmaisuun valaistuksen, som-
mittelun ja rajauksen keinoin tekemällä
ja kokeilemalla kuvausta erilaisissa ti-
lanteissa.

Maaliskuussa opistossa aloitti toisena
kädentaitojen opettajana Emma Karvo-
nen 40 % työpanoksella. hänen vastuu-
alueekseen tuli Leppävirran ja Rauta-
lammin kädentaito ja kuvataidekurssit.
Opetusta Emmalle suunniteltiin kaikkiin
opiston kuntiin. Etenkin makrameekurs-
sit olivat hänen bravureitaan.

Perinne- ja tyylipukukurssin mahdolli-
suuksiin oli hyvä tilaisuus tutustua elo-

kuussa Yhtenäiskoululla järjestettyjen
harrastemessujen ohjelmanumeronkin
välityksellä, jossa rehtorillemme puettiin
1770-luvun "pet en l'air" puku. Tyylipu-
kukurssin opettaja Anna-Mari Kaipaisel-
la oli 1700-luvun talonpoikaisasu Kirsti
Häkkistä puettaessa ja myöhemmin An-
na-Mari liikkui messuilla 1870-luvun tyr-
nyyripuvussa, jonka materiaaleina oli
kirpputorilöytöjä. Ko. kurssin töitä oli
runsaasti esillä myös kevätinäyttelyssä.

Rakas ryijy -luennon innoittamana käsi-
työkeidas kurssin ilahduttavana piirtee-
nä oli uniikkiryijyjen valmistus. Niissä
käytettyjä lankoja oli värjätty myös luon-
nonväreillä. Käsityökeitaan ja -pajojen
kursseilla on kokeiltu innokkaasti eri
tekniikoita ja valmistettu niillä mielen-
kiintoisia, kunkin kurssilaisen tarvitse-
mia tuotteita.

Suonenjoen puutyökurssien ajankohtia
jouduttiin syksyllä muuttamaan, että sa-
ma opettaja pystyy opettamaan eri kun-
nissa. Alkusäikähdysten jälkeen oppi-
laat saivat järjestettyä kalenterinsa uu-
teen kuosiin niin, että kaikille kursseille
tuli tasaisesti osallistujia. Joskus kurssi-
päivän tai kellonajan muuttaminen saat-
taa vaikuttaa radikaalisti kurssien toteu-
tumiseen.

Höyheniä, makrametyö ja miniryijy Rautalammin ja Leppävirran kursseilta. Kuvat: Emma Karvonen.

Hopeatyöt jatkuivat joka toinen lauantai Yhtenäiskoulun kuvataideluokan valoisissa tiloissa kuuden oppitunnin mittaisina. Pitkä kurssikerta nopeuttaa töiden valmistumista ja painavien työvälineiden kuljetusta. Hopeatöissä on tehty lenkkiketjujen ja lusikkakorujen lisäksi kivenistutusta ja erilaisia juottamista vaativia koruja. Kivestä hiottuja korukiviä on istutettu sormuksiin ja riipuksiin.

Täydennyskoulutusta opettajille on järjestetty lähinnä Erasmus Plus toiminnan kautta. Kaksi kädentaitojen opettajaa oli keväällä päivittämässä opistoaikaisia oppejaan Tartossa nauha ja nyörikurssilla. He oppivat lisäksi muilta kurssille osallistuneilta innokkailta käsityön taitajilta uusia tekniikoita ja saivat heiltä paljon uusia ideoita omaan opetukseensa. Kurssin yllättävin seikka oli, kun matkan linja-autokuljettaja osoittautui varsinaiseksi käsityömestariksi. Paluumatkalla kurssilaiset pääsivät tutustumaan hänen neulottujen pitsiliinojensa näyttelyyn Tallinnan vanhassa kaupungissa.

Puutyön opettaja oli toistamiseen Erasmus kurssilla. Lounais-Englannin maaseudulla järjestetyllä kurssilla osallistujat tutustuivat puuseppäkoulun toimintaan ja valmistivat siellä perinteisillä kä-

sityövälineillä laadukkaita kurssitöitä opetellen huolellisesti teroittamaan ja huoltamaan höylät ja taltat. Oikeat työvälineet hyvin huollettuna ovat yleensä moitteettoman tuotteen peruselementti monessa käsityötekniikassa.

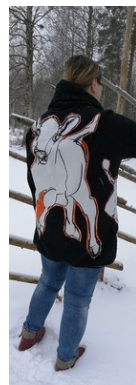
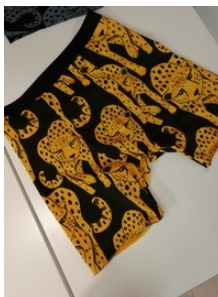
Leppävirralla tehtiin aktiivisesti teknisiä töitä, erilaisia puutyö- ja entisöintiryhmiä toimi kunnan alueella peräti kolme. Pappamopojen entisöintikurssi oli taas kädentaitokursseista suosituin, sillä se oli ainoa kurssi, jonka maksimiosallistujamäärä oli täynnä sekä keväällä että syksyllä. Muita jo pitkään toimineita ryhmiä, jotka jatkoivat edelleen olivat mm. Laura Rosenbergin Nypläyksen uudet tuulet ja Eira Auvisen klipsutyöt ja virkkaus Leppävirran keskustassa. Maaseudulla jatkuivat Nypläys ja muut käsityöt Niinimäessä Katri Miettisen opettamana, sekä Käsityöpaja Kotalahdessa, johon opettajaksi vaihtui syksyllä 2019 opiston uusi kädentaitojen opettaja Emma Karvonen. Emma opetti syksyllä uututena myös Makramen Maailma - lyhytkurssin keskustassa. Kurssi oli täynnä, ja jokainen opiskelija sai viikonlopun aikana valmiiksi yhden tai useamman työn. Mm. amppeleita, seinävaatteita ja unisieppareita valmistui monia.

Keramiikka- ja taontatöitä valmistumassa Vesannolla, ja valmis kudontatyö Rautalammilla.

Aikaansaannoksia Unelmista vaatteen – ompelukurssilta Vesannolta.

Kuvataiteiden osalta suositut kurssit mosaiikista sekä keramiikasta jatkuivat edelleen, ja osallistujia riitti. Uutena kurssina syksyllä starttasi Tiina Nissisen opettama luovan vesivärimaalauksen kurssi, joka kokoontui muutamana viikonloppuna.

Rautalammilla jatkuivat aktiivisina jo pitkään toimineet tekstiilikäsitöiden kurssit pääasiassa Anna-Mari Kaipaisen opettamina: Kudonta ja Koipinien käsityökahvila. Tyylipukujen ompelu -kurssi vaihtoi syksyn tullen nimensä, ja jatkui nimellä Ompelua omaan tyyliin. Historiallisten pukujen ompelun lisäksi kurssilla valmistettiin myös nykyaikaisia vaatteita ja muodistettiin vanhoja. Syksyllä uusi alakoululaisten kässäpaja kokosi pieniä koululaisia joka toinen viikko kässäilemään, tuunaamaan ja askartelemaan Emma Karvosen johdolla.

Kuvataiteen puolella keramiikkaa valmistui edellisvuosien tapaan Marja-Leena Sinervon ohjauksessa maanantaisin, ja ikonimaalarit kokoontuivat neljänä viikonloppuna töidensä ääreen Raija Kannisen johdolla. Ikonimaalauksen kurssi lienee Rautalammilla suosituin kuvataiteen kurssi vuodesta toiseen, se täyttyi tänäkin syksynä äärim-

milleen heti ilmoittautumisajan alettua elokuussa.

Tervossa ja Vesannolla jatkuivat pääasiassa samat tutut kädentaito- ja kuvataidekurssit kuin edellisenäkin vuonna. Esimerkiksi puutyöt, taonta, keramiikka, kudonta ja metallilankatyöt ovat suosittuja vuodesta toiseen. Tervossa toimi myös akvarellimaalauspiiri, ja Käsiyöiltä -nimisellä kurssilla toteutettiin erilaisia töitä useilla eri tekniikoilla. Kevätkaudella Tervossa toimi myös hopea- ja korupaja sekä lasipaja, eli esimerkiksi koruja ja korukiviä pääsi työstämään itse omin käsin. Keväällä askarteluokio Ryhmäkoti/Vesakodin asukkaille ja syksyllä Niinikodin askartelu olivat opintosetelikursseja, eli ne olivat osallistujille ilmaisia OKM:n myöntämän erilisrahoituksen ansiosta.

Kokonaan uusi kädentaitokurssi saatiin käyntiin Horontaipaleella, kun Unelmista vaatteen -niminen ompelukurssi saatiin käyntiin syyskauden aikana. Kurssilaiset saivatkin aikaan monenmoisia ompelutöitä kurssin aikana.

Kaikissa opistokunnissa järjestettiin perinteiset kevätnäyttelyt opistokauden päätteeksi. Kurssitöitä oli kaikkiaan

Yläkuvassa Leppävirran digijumpparyhmäläiset tositoimissa, alemmissa kuvissa tietotekniikka- ja tanssiaiheet kuvakollaasit lv. 2019-2020 opinto-oppaasta.

mälle ehtineiden jatkoryhmä kevätkaudella 2019. Lyhytkurssien aiheina olivat mm. kannettavan tietokoneen huoltaminen, Excelin, sähköpostin tai Internetin perusteet, tai vaikkapa Android-laitteiden toimintaan tutustuminen. Aivan uutena yrityksenä tarjolla oli drone-kuvauksen perusteita läpikäyvä kurssi Suonenjoella, mutta valitettavasti tätä kurssia ei saatu käyntiin liian vähäisten ennakoilmoittautumisten vuoksi.

Opiskelijoita atk-kursseilla oli yhteensä 87 ja kursseja toteutui 8 kpl; oppitunteja niillä pidettiin yhteensä 136. Positiivista oli se, että vaikka kursseja toteutui hieman edellisvuotista vähemmän, osallistujamäärää saatiin kuitenkin hieman kasvatettua. Tietotekniikkakurssien osalta suurin haaste on osaavien ja halukkaiden opettajien löytäminen. Tämän ainealueen sisältö muuttuu ja kehittyy koko ajan, ja opettajien löytäminen kaikkiin opistokuntiin on haasteellista.

Toimintasuunnitelma 2020

*Maahanmuuttajien suomen kielen opetuksesta huolehtiminen.
Monipuolisen kielten opetuksen järjestäminen kysynnän mukaan.
Tietotekniikan opetuksen kysyntään vastaaminen.*

Tanssi, terveys ja liikunta

Tanssin ja liikunnan kurssit toteutuivat vuonna 2019 hyvin, ja tämä onkin erittäin suosittu ainealue. Opetustuntimäärä tanssissa ja liikunnassa oli yhteensä 3579 tuntia ja osallistujia oli 4062 henkeä 242:lla eri kurssilla. Tanssin ja liikunnan ainealue onkin osallistujien ja kurssien lukumäärillä mitattuna opiston suurin.

Vuonna 2019 tanssin ja liikunnan kurssit jatkoivat edellisvuosien suosiotaan. Eniten osallistujia keräsi muun muassa vesijumppat, kuntosali-, jooga- ja lavatanssikurssit.

Opiston tarjontaan uutuutena tuli syksyllä 2019 Kirsi Falinin ohjaama digijumppa: TIEKEN, Tietoyhteiskunnan kehittämisskeskus ry:n, hankekokeilu, jossa kokeiltiin tuolijumppaa yli 75-vuotiaille ikäihmisille live-lähetyksenä. Tanssin puolella ohjelmistoon laajemmin palasi Lavis, joka perustuu lavatanssiasteleiden ja jumpan välimuotoon. Liikunnan puolella ohjaajatiimiin vahvistukseksi Lavis-ohjaaja Kirsi Kyrön lisäksi liittyi Virpi Poikolainen, jonka ohjattavaksi siirtyivät Rautalammin vesijumppat syyskaudella.

Tanssissa aine-alueiden välistä yhteistyötä jatkettiin: Suonenjoen yli 13-vuotiaiden showtanssikurssilaiset osallis-

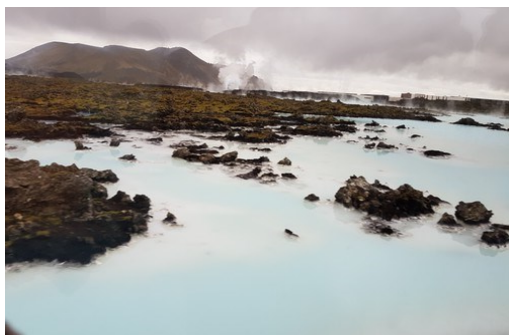

EA-kurssilla
simuloitu hä-
tättilanne.
Kuva Suo-
nenjoella
28.3.2019
pidetyltä kurs-
silta.

Suonenjoen
sieniretkeläiset
kuvattuina
retken yhtey-
dessä
8.9.2019.

UNESCO:n maailmanperintökohteita käsittelevässä
luentosarjassa tällä kertaa vuorossa olivat Barcelona
sekä Islannin
maailmanperintökohteet. Kuva: Minna Rönkkö.

tuivat Sisä-Savon kansalaisopiston, Suonenjoen lukion ja yhtenäiskoulun yhteiseen Romeo ja Juulia -näytelmään, josta harjoitukset aloitettiin syksyllä 2019. Taiteen perusopetuksen TPO 3-5 -nykytanssiryhmä esiintyi puolestaan muun muassa Leppävirran lukion itse-näisyyspäivän juhlassa.

Opisto keskittyy jatkossakin työikäisen väestön ja ikäihmisten kuntoliikuntaan sekä lasten ja nuorten tanssiin.

Terveysteen tähtäävillä kursseilla pääpaino oli ensiapukoulutuksessa. Suurin osa näistä kursseista toteutettiin maksupalvelukoulutuksena. Maksupalvelutoiminnasta tarkemmin s. 15.

Toimintasuunnitelma 2020

Liikuntakurssien markkinointi eri kuntien markkinointitapahtumien yhteydessä
Liikuntakurssien ottaminen sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisen strategiseen suunnitteluun eri kunnissa.
Liikunnan opettajien kouluttaminen

Muut

Muun yleissivistävän koulutuksen otsikon alla toteutettiin v. 2019 opetusta yhteensä 113 tuntia. Opiskelijoita tämän pääluokan kursseilla oli yhteensä 131 ja kursseja yhteensä 11 kpl. Tämän otsi-

kon alle kuuluu keskenään hyvin erilaisia kursseja, esimerkkeinä mainittakoon vaikkapa hygieniapassikurssit tai Leppävirralla toteutuivat myös mehiläistenhoito – sekä lintukurssit, joissa molemmissa oli sekä teoriaa että käytännön harjoitteita opiskelijoille.

Puutarhatalouden alle kuuluvia kursseja toteutui yhteensä viisi opiskelijolta niillä oli 50 ja opetustunteja 26. Tämän aine-ryhmän kursseja olivat mm. Villiyrtiltä tu-
tuiksi –teho-
kurssi, Sinuiksi sienten kansa! -nimiset sieniretket sekä kurssi, jolla opeteltiin itse valmistamaan kosmetiikkaa luonnon antimista.

Kansalaisopiston omia tapahtumia
toteutettiin vuoden 2019 aikana runsaasti. Kevätnäyttelyissä kävi yhteensä 1485 näyttelyvierasta, keväthuhliin osallistui yhteensä 860 henkilöä, opiston konsertteihin osallistui yleisöä yhteensä 1110 henkeä, ja teatteriesityksissämme oli 4567 katsojaa. Kun mukaan lasetaan vielä luentojen kävijämäärä 301 henkeä, saadaan opiston tapahtumiin v. 2019 osallistuneiden kokonaismääräksi kunnioitettavat 8323 henkeä.

Lisäksi yhteistyötapahtumissa, joissa opisto oli mukana, oli yleisöä 706 henkeä.

Opisto kuuluu kansainväliseen UNESCO-kouluverkostoon, ja tämän toiminnan puitteissa opisto järjesti tällä kertaa luentoja UNESCO:n maailmanperintökohteista kevätlukukaudella 2019. Rehtori luennoi tammi-helmikuussa Barcelonasta neljällä opistopaikkakunnalla, ja yleisöä nämä luennot keräsivät yhteensä n. 85 henkeä. Huhtikuussa suunnittelijaopettaja puolestaan luennoi Islannista ja sen maailmanperintökohteista Tervossa, ja tuo luento keräsi 34 hengen yleisön paikan päälle.

Syyslukukaudella 2019 opiston järjestämissä yleisöluennoissa oli puolestaan tarjolla luentoja hyvinkin erilaisista aihepiireistä.

Lokakuun alussa 5.10. opisto järjesti yhteistyössä Sisä-Savon diabetesyhdistyksen kanssa yleisö-/ verkkoluennon otsikolla Sydänterveellinen ruokavalio hoitaa myös muistia. Luennoitsijana Suonenjoella oli ravitsemusterapeutti Katri Havia, ja luento pystyi seuraamaan sekä paikan päällä Suonenjoella että verkkovälitteisesti mistä vain. Yleisöä luennolla oli yhteensä hieman vajaat 70 henkeä.

Heti seuraavalla viikolla 8.10. opisto järjesti yleisöluennon Rakas ryijy! yhteis-

työssä Suonenjoen seurakunnan Tarinatupa –toiminnan kanssa. Luennoitsijaksi saatiin ryijy- ja tekstiilisuunnittelija Jukka Vesterinen, ja luennolla oli yleisöä hieman yli 30 henkeä.

Vesannon joulukonsertin yhteydessä 1.12. järjestettiin myös asiantuntijaluento ennen konsertin alkua. Luennoitsijak-

Luennoitsija Jukka Vesterisen itse suunnittelema, nykyaikainen ja moderni tekstiiliteos.

si saatiin tu-

levaisuudentutkija Tuomas Kuhmonen, ja hänen mielenkiintoinen aiheensa Kuinka tulevaisuutta voi tutkia kun sitä ei ole? kirvoitti innokasta keskustelua. Yleisöä paikalla oli kaiken kaikkiaan 44 henkeä.

Opiston kevätjuhlat järjestettiin ohjelmallisina kaikissa opistokunnissa. Esiintyjinä oli opiston opiskelijoita eri aine-ryhmistä, ja yleisöä oli paikalla seuraamassa esityksiä seuraavasti: Suonenjoella 200 henkeä, Rautalammillä 120, Tervossa 80, Vesannolla 170 ja Leppävirralla 200 henkeä. Lisäksi Vesannolla järjestettiin erillinen bändien konsertti

11.4., missä oli paikan päällä 90 kuulijaa. Yhteensä yleisöä opiston kevätkonsertit ja –juhlat keräsivät 860 henkeä. V. 2019.

Kansalaisopisto on mukana myös Voimaa Vanhuuteen –hankkeen toiminnassa, ja opiston edustaja istuu Suonenjoen Voimaa vanhuuteen –hankkeen työryhmässä. Opisto myös tuottaa vuosittain ohjelmaa vanhusten viikon ohjelmistoon kaupungin kulttuuri-toimen, seurakunnan ja muiden toimijoiden ohella.

Musiikki

Musiikin opiskelijat esiintyivät opettajansa johdolla useissa eri tilaisuuksissa vuoden aikana. Tilaisuuksista osa oli opiston järjestämiä konsertteja ja osa oli muiden tahojen tapahtumia, joissa opiston opiskelijat olivat esiintymässä. Yhteistyötahoja olivat mm. seurakunnat, kulttuuritoimet, koulut, yhdistykset ja hoitokodit.

Kansalaisopiston ja Rautalammin lukion Satulateatterin yhteisproduktio keräsi Rautalammille lähes 800 katsojaa. Opiston yhteistyö suurissa produktioissa on tärkeää työtaakan jakamiseksi. Suurproduktioissa myös opisto saa nä-

kyvyttöä ja houkuttelee uudenlaisia opiskelijoita opistotoimintaan mukaan.

Opiston omia konsertteja olivat mm. kevätkonsertit ja –juhlat eri kunnissa, Lasten ja nuorten joulukonsertti Rautalammin kirkossa 27.11.2019, jossa oli yleisöä n. 160 henkeä, sekä kuorojen yhteinen joulukonsertti Vesannon kirkossa 1.12. Vesannon kirkkoon kokoontui joka opistokunnasta kuorolaisia lähes sata ja yleisöäkin oli paikalla reilusti. Yhteensä joulukonsertissa oli paikalla lähes 260 henkeä.

Opiston kuoroista sekä IloVeela– että Cantilena –naiskuoroilla oli juhluvuosi, ja molemmat kuorot järjestivät omat juhlakonserttinsa loppuvuodesta. IloVeelan 26.10. Niiniveden NS-talolla järjestetty 30v. –juhlakonsertti keräsi yleisöä 200 henkeä, ja Cantilena –laulajien juhlakonsertti 8.12. keräsi Rautalammin kirkkoon n. 280 kuulijaa.

Salot soi –kuoro esiintyi monessa opiston ulkopuolisessa tapahtumassa. Kuoroa johti syyskaudella Sanna Nissinen.

Leppävirran ukuleleryhmä Ukevirtaset on keikkaillut Jorma Hynnisen ja Johanna Tuomen kanssa, sekä toimii edelleen mm. vapaaehtoisena ja isäntäorkesterina Pohjois– Euroopan suurimmalla

ukulelefestivaalilla lukuisten muiden esiintymisiensä ohella. Ukuleleryhmä harjoittelee myös opistokauden ulkopuolella ahkerasti ympäri vuoden.

Tervon Kööri –kuoro teki yhteistyötä Tervon seurakunnan ja palvelutalojen kanssa käyden laulamassa eri tilaisuuksissa. Tervon Kööri oli mukana myös 10.12. pidetyssä kansalaisopiston, kulttuuritoimen sekä seurakunnan yhteisessä joulukonsertissa. Opistolta mukana oli Tervon Kööriin lisäksi laulajia ja pianisteja. Konsertti veti paikalle n. 100 kuulijaa, eli Tervon kirkko tuli käytännössä täyteen.

Perinteiset Närhilän-Tikankontin sekakuoron kevätlaulajaiset järjestettiin 26.4.2019. Närhilän sekakuoro lauloi myös 13.12. järjestetyssä Närhilän joulutapahtumassa, mikä järjestettiin yhteistyössä kansalaisopiston ja Närhilän kylätoimikunnan kanssa.

MAKSUPALVELUTOIMINTA

Suurin osa v. 2019 maksupalvelutoiminnasta sisälsi ensiapukoulutuksia eri ammattiryhmille. Näiden lisäksi maksupalvelukoulutuksena tarjottiin myös liikuntaa, tietotekniikkaa sekä kädentaitoja. Lisäksi v. 2019 kansalaisopisto toteutti henkilöstökoulutuksia Suonenjo-

en kaupungin ja muiden opistokuntien henkilöstöille.

Näillä kursseilla oli yhteensä 166 osallistujaa, minkä lisäksi henkilöstökoulutuksia oli mahdollista seurata verkkovälitteisesti, mikä lisää kokonaisosallistujamäärää. Tunteja maksupalvelukursseihin käytettiin 217 vuoden 2019 aikana, ja maksupalvelukursseja toteutui yhteensä 20 kappaletta kyseisenä vuonna.

Toimintasuunnitelma 2020

*Maksupalvelukoulutusten järjestäminen alueen asukkaiden ja opistokuntien henkilöstön tarpeisiin
Uusien EA-koulutusvälineiden tilaaminen ja päivittäminen ajan tasalle*

HANKKEET

Opintoseteliavustus

Opetusministeriö myönsi opistolle 2600 euroa opintosetelityyppistä avustusta Opetusministeriön määrittelemiin kohderyhmiin kuuluvien henkilöiden opiskelijamaksujen korvaamiseen lukuvuodelle 2019-2020. Avustus tuli sidottua kokonaan opiskelijamaksuihin jo syyslukukaudella 2019. Myönnetyn opintosetelietuuden määrä putosi rajusti (6750€ v. 2018), ja siitä syystä opiston tarjoamien opintosetelikurssien määrä väheni oleellisesti. Opisto kohdensi avustuksen työttömien, maahanmuuttajien, eläkkeellä olevien alle 63-vuotiaiden (kehitysvammaisten ja laitosaasukkaiden) koulutuksiin.

Erasmus+ -opettajien koulutushanke

uusi hanke nimeltään Järvisuomalaiset opissa Euroopassa käynnistyi syksyllä 2019, ja se on kuuden opiston yhteinen konsortiohanke, joka toteutetaan ajalla 2019-2021. Hankkeessa toteutetaan 73 täydennyskoulutus- tai opettajan työhön tutustumisjaksoa Euroopassa 1-3 viikon mittaisina liikkuvuuksina.

The FinEst Band Camp -Leaderhanke järjesti kesäkuussa 2019 bändileirin

Uuden Erasmus+ -hankkeen osallistajat Suonenjoella järjestetyssä aloituskoulutuksessa elokuussa 2019.

Kauhavalla yhteistyössä Järvilakeuden kansalaisopiston ja Orissaaren musiikkikoulun kanssa. Sisä-Savon kansalaisopistolta leirille osallistui 11 nuorta ja kolme opettajaa. Hanke haettiin päätökseen vuonna 2019, koska marraskuulle Suonenjoelle suunniteltu oma virtuaalinen yhteisleiri bändien äänitykseen ei toteutunut osallistujien vähäisyyden takia.

Digijumppaa ikitupajumeille - hankkeessa kehitettiin digijumppamalli ikäihmisille, joka voitiin välittää suoraan vanhuksen kotiin ja aktivoida vanhuksia liikkumaan myös omaehtoisesti talleiden avulla. Toimintamalli palkittiin KunTeko 2020 –kunta- ja maakunta-alan työelämän kehittämisohjelman gaalassa Innostavat teot –sarjassa

”esimerkillisestä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kehittämisteosta”.

Sisä-Savon kansalaisopistoa KunTeko –gaalassa Helsingissä edustivat liikunnan tuntiopettaja Kirsi Falin ja digitutor Ani Tuomainen (kuvassa keskellä).

Toimintasuunnitelma 2020

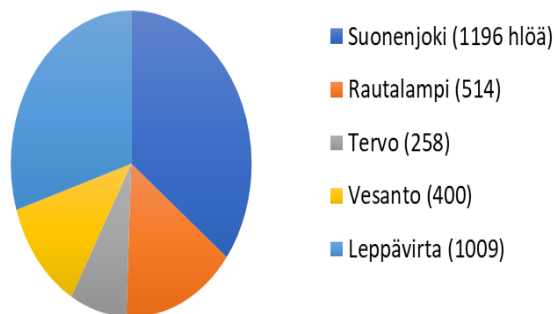
Opintoseteliavustus (OPH)

Erasmus+ -opettajien koulutushankkeen läpivieminen ja koulutuksista saadun opin levittäminen hankeopistojen henkilökunnille

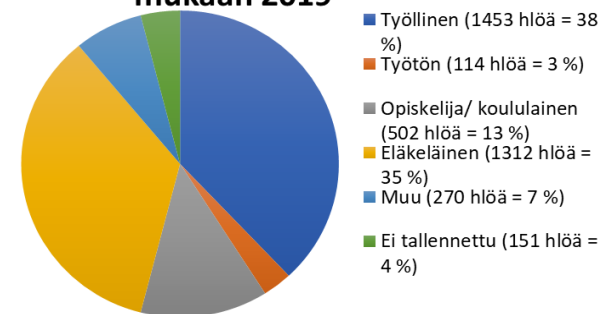
Opetustunnit ja kurssilaiset ainealueittain 2019

	Suonenjoki		Leppävirta		Rautalampi		Tervo		Vesanto	
Aine	Opiskelijat	Opetustunnit	Opiskelijat	Opetust.	Opiskelijat	Opetust.	Opiskelijat	Opetust.	Opiskelijat	Opetust.
Verkko-opetus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Terveystieteiden, ensiapu	6	24	0	0	0	0	0	0	0	0
Musiikki	376	1399	419	1440	317	1239	140	434	289	1293
Kielet	220	681	130	315	14	45	47	156	27	68
Tietotekniikka	39	70	26	24	0	0	13	24	9	18
Esittävä sana- ja näyttämötaide, kirjallisuus	116	389	102	473	9	52	31	100	26	83
Kuvataiteet, muotoilu	91	300	23	84	57	192	21	61	22	140
Kädentaidot	244	854	218	716	64	262	60	208	123	382
Tanssi ja liikunta	1754	1208	1025	1209	581	514	355	339	347	309
Koti- ja puutarhatalous	21	10	48	75	0	0	18	11	0	0
Muu koulutus	100	43	17	25	0	13	14	16	0	16
Tilaukskurssit	116	117	0	13	0	0	0	0	50	87
Kausikortit (kpl)	52	-	5	-	13	-	-	-	11	-
Yhteensä	3019	4978	2013	4361	1055	2317	699	1349	854	2309
Kaikki yhteensä									7640	15 314

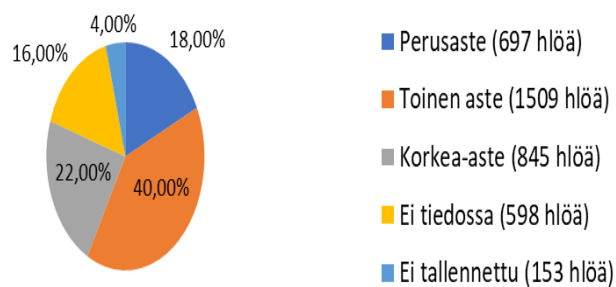
Netto-opiskelijat kunnittain 2019

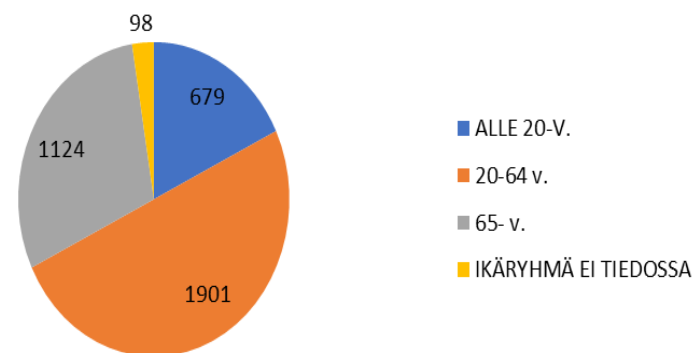
Netto-opiskelijat pääasiall. toiminnan mukaan 2019

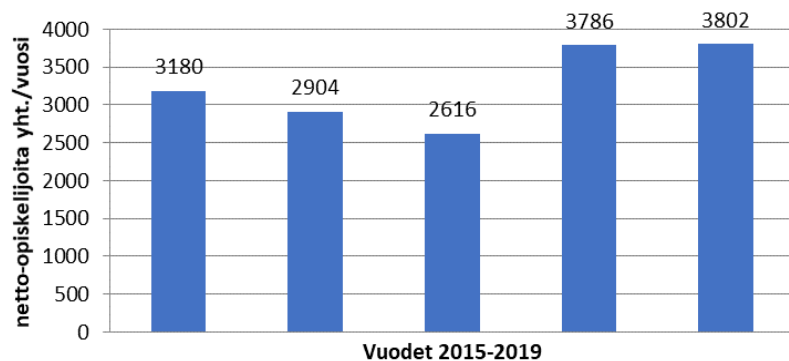
Netto-opiskelijat koulutustaustan mukaan v. 2019

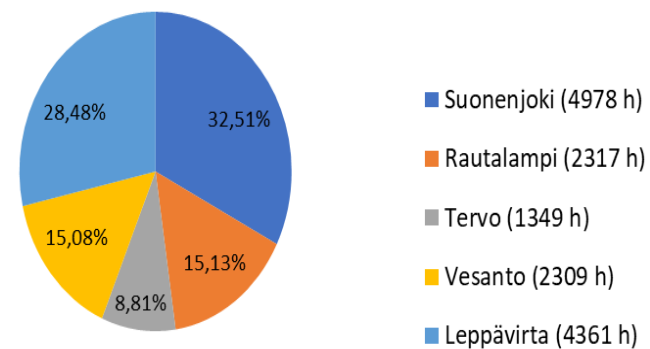
Netto-opiskelijat ikäryhmittäin v. 2019

Netto-opiskelijat, 5v. seuranta

Opetustunnit v. 2019 kunnittain

Opiston näkyvyys mediassa (lehdet, internet, radio, tv)

